ARREST VAN HET HOF (Vierde kamer)

27 juni 2013 *

„Niet-nakoming — Richtlijn 94/22/EG — Voorwaarden voor verlenen en gebruikmaken van vergunningen voor prospectie, exploratie en productie van koolwaterstoffen — Niet-discriminerende toegang”

In zaak C-569/10,

betreffende een beroep wegens niet-nakoming krachtens artikel 258 VWEU, ingesteld op 3 december 2010,

Europese Commissie, vertegenwoordigd door K. Herrmann en M. Owsiany-Hornung als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg,

verzoekster,

tegen

Republiek Polen, vertegenwoordigd door M. Szpunar, M. Drwięcki en B. Majczyna als gemachtigden,

verweerster,

wijst

HET HOF (Vierde kamer),

samengesteld als volgt: L. Bay Larsen (rapporteur), kamerpresident, J.-C. Bonichot, C. Toader, A. Prechal en E. Jarašiūnas, rechters,

advocaat-generaal: P. Cruz Villalón,

griffier: C. Strömholm, administrateur,

gezien de stukken en na de terechtzitting op 20 juni 2012,

gehoord de conclusie van de advocaat-generaal ter terechtzitting van 20 november 2012,

het navolgende

* Procestaal: Pools.

Arrest

1 De Europese Commissie verzoekt het Hof vast te stellen dat de Republiek Polen, door niet de maatregelen vast te stellen die kunnen verzekeren dat de toegang tot de activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen vrij is van elke discriminatie tussen de belangstellende subjecten en dat de vergunningen om die activiteiten uit te oefenen worden verleend volgens een procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag kunnen indienen op basis van criteria die voordat de termijn voor indiening van de aanvragen ingaat, in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn bekendgemaakt, de verplichtingen niet is nagekomen die, op haar rusten krachtens de artikelen 2, lid 2, 3, lid 1, en 5, punten 1 en 2, van richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruikmaken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen (PB L 164, blz. 3).

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

2 Artikel 1, punt 3, van richtlijn 94/22 definieert het begrip „vergunning” als: „iedere wettelijke, bestuursrechtelijke of contractuele bepaling of ieder uit hoofde daarvan vastgesteld instrument waarbij de bevoegde instanties van een lidstaat een subject het exclusieve recht geven op de prospectie, de exploratie of de productie van koolwaterstoffen in een geografisch gebied voor zijn rekening en voor zijn risico. Een vergunning kan worden verleend voor elke activiteit afzonderlijk of voor verscheidene activiteiten tegelijk”.

3 Artikel 2 van diezelfde richtlijn bepaalt:

„1. De lidstaten behouden het recht te bepalen welke gebieden binnen hun grondgebied opengesteld worden voor prospectie, exploratie en productie van koolwaterstoffen.

2. Wanneer een gebied opengesteld wordt voor de in lid 1 genoemde activiteiten, waarborgen de lidstaten dat er tussen subjecten geen discriminatie plaatsvindt ten aanzien van de toegang tot en de uitoefening van die activiteiten.

De lidstaten kunnen echter, uit overwegingen van nationale veiligheid, de toegang tot en de uitoefening van die activiteiten weigeren aan een subject waarover derde landen of onderdanen van een derde land feitelijk zeggenschap hebben.”

4 In artikel 3 van voornoemde richtlijn wordt bepaald:

„1. De lidstaten stellen de nodige bepalingen vast om ervoor te zorgen dat de vergunningen worden verleend volgens een procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag kunnen indienen overeenkomstig lid 2 of lid 3.

2. Deze procedure wordt ingeleid

a) hetzij op initiatief van de bevoegde instanties met een uitnodiging tot het indienen van aanvragen die ten minste 90 dagen vóór de uiterste datum voor het indienen van de aanvragen in het *Publicatieblad van de Europese [Unie*] wordt gepubliceerd,

b) hetzij, naar aanleiding van een aanvraag van een subject, door publicatie van een uitnodiging tot het indienen van aanvragen in het *Publicatieblad van de Europese [Unie*], onverminderd artikel 2, lid 1. Andere belangstellende subjecten kunnen binnen een termijn van ten minste 90 dagen na die publicatie eveneens een aanvraag indienen.

De aankondigingen maken melding van het type vergunning, het geografische gebied of de geografische gebieden of gedeelten daarvan waarvoor een aanvraag is of kan worden ingediend, en de voorgenomen datum of tijdslimiet voor het verlenen van de vergunning.

Wanneer de voorkeur wordt gegeven aan aanvragen van subjecten die individuele natuurlijke personen of rechtspersonen zijn, dient zulks in de aankondiging te worden vermeld.

[...]

5. Als verlening van een vergunning in de zin van lid 1 wordt niet beschouwd:

[...]

b) de verlening van een vergunning aan een subject dat houder is van een andere vergunning, wanneer het bezit van laatstgenoemde vergunning een recht op verlening van eerstgenoemde vergunning inhoudt;

[...]"

5 Artikel 5 van richtlijn 94/22 luidt:

„De lidstaten nemen maatregelen om het mogelijk te maken dat:

1) de vergunningen worden verleend op basis van criteria die in elk geval betrekking hebben op:

   a) de technische en financiële mogelijkheden van de subjecten, en

   b) de manier waarop zij voornemens zijn de prospectie, de exploratie en/of het in productie brengen van het betrokken geografisch gebied uit te oefenen, en, indien van toepassing:

   c) de prijs die een subject bereid is te betalen om de vergunning te verkrijgen, wanneer deze te koop wordt aangeboden,

   d) andere relevante, objectieve en niet-discriminerende criteria, teneinde een keuze te kunnen maken uit twee of meer aanvragen die bij een beoordeling op grond van de criteria a, b en, in voorkomend geval, c gelijkwaardig zijn gebleken.

   [...]

De criteria worden opgesteld en in het *Publicatieblad van de Europese [Unie*] bekendgemaakt voordat de termijn voor indiening van de aanvragen ingaat. Lidstaten die de criteria al in hun eigen officiële publicatieblad hebben bekendgemaakt, kunnen in het *Publicatieblad van de Europese [Unie*] volstaan met verwijzing naar de bekendmaking in hun publicatieblad. Alle wijzigingen worden echter in extenso in het *Publicatieblad van de Europese [Unie*] gepubliceerd;

2) de voorwaarden en eisen inzake de uitoefening of beëindiging van de activiteit die voor elk type vergunning gelden uit hoofde van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die op het moment van de indiening van de aanvragen van kracht zijn, ongeacht of zij in de vergunning worden opgenomen of als voorwaarde voorafgaand aan het verlenen van de vergunning moeten worden

aanvaard, worden vastgesteld en te allen tijde ter beschikking van de belangstellende subjecten gesteld. In het geval van artikel 3, lid 2, sub a, mogen die voorwaarden en eisen slechts ter beschikking worden gesteld vanaf de datum vanaf welke de aanvragen om een vergunning kunnen worden ingediend;

[...]"

6 Artikel 6, leden 1 en 2, van bovengenoemde richtlijn bepaalt:

„1. De lidstaten zien erop toe dat de in artikel 5, punt 2, bedoelde voorwaarden en eisen en de aan het gebruik van een specifieke vergunning verbonden gedetailleerde verplichtingen uitsluitend hun rechtvaardiging vinden in de noodzaak de werkzaamheden in het gebied waarvoor een vergunning is aangevraagd goed te laten verlopen, in de toepassing van lid 2 of in de betaling van een tegenwaarde in geld of in de vorm van koolwaterstoffen.

2. Voor zover gerechtvaardigd door de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, de volksgezondheid, de vervoersveiligheid, de milieubescherming, de bescherming van biologische hulpbronnen en van nationaal bezit met een artistieke, historische of archeologische waarde, de veiligheid van installaties en van werkers, en een planmatig beheer van koolwaterstofvoorkomens (bijvoorbeeld het tempo waarin koolwaterstoffen worden ontgonnen of een optimale winning) of de noodzaak om belastinginkomsten veilig te stellen, mogen lidstaten voorwaarden en eisen verbinden aan de uitoefening van de in artikel 2, lid 1, genoemde activiteiten."

Pools recht

7 Richtlijn 94/22 is in Pools recht omgezet bij de Poolse wet van 4 februari 1994 inzake geologische en mijnbouwwerkzaamheden, zoals gewijzigd (Dz. U. 2005, nr. 228, volgnr. 1947; hierna: „mijnbouwwet") en bij de verordening van de ministerraad van 21 juni 2005 inzake de aanbestedingsprocedure voor de verkrijging van rechten van vruchtgebruik voor de mijnbouw (Dz. U. nr. 135, volgnr. 1131; hierna: „verordening van de ministerraad").

8 De mijnbouwwet maakt onderscheid tussen het door het ministerie van Financiën – dat de eigenaar is van koolwaterstofvoorraden – verleende recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw enerzijds, en de door de minister van Milieuzaken verleende concessie anderzijds. Om in Polen activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen te mogen uitoefenen, dient zowel een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw als een concessie te worden verkregen.

9 Artikel 9 van de mijnbouwwet bepaalt dat de houder van het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw, binnen de bij de geldende wetten en bij overeenkomst vastgelegde grenzen en met uitsluiting van ieder ander, activiteiten van prospectie, exploratie of winning van een bepaalde delfstof kan uitoefenen, en dat de vruchtgebruiker binnen diezelfde grenzen over zijn rechten kan beschikken.

10 Artikel 10, lid 1, van diezelfde wet bepaalt dat een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw wordt gevestigd bij overeenkomst, tegen betaling van een vergoeding, en op voorwaarde dat een concessie wordt verkregen.

11 Artikel 11, leden 2 tot en met 4, van de mijnbouwwet luidt:

„2. Onverminderd het bepaalde in artikel 12, lid 1, wordt de vestiging van het vruchtgebruik voor de prospectie, exploratie of winning van aardgas, aardolie en natuurlijke derivaten daarvan, alsmede van methaan uit steenkoollagen, voorafgegaan door een aanbestedingsprocedure.

[...]

3. De instanties die bevoegd zijn voor het uitvoeren van de aanbestedingsprocedure voor de verkrijging van het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw, zijn de instanties die belast zijn met de verlening van de concessies.

4. De ministerraad stelt bij verordening de regels vast inzake de bekendmaking van de aankondigingen van inschrijving voor de verkrijging van het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw, de gegevens die de aankondiging dient te bevatten, de vereisten waaraan de inschrijver moet voldoen, de vereisten waaraan de offertes moeten voldoen, de termijn voor de indiening van offertes, de termijn voor sluiting van de aanbesteding, en de beginselen en procedures betreffende de organisatie en uitvoering van de aanbesteding alsook betreffende de oproeping en werkzaamheden van het aanbestedingscomité."

12 In artikel 12, leden 1 en 3, van voornoemde wet wordt bepaald:

„1. De ondernemer die aan de staat toebehorende delfstoffenvoorraden heeft geëxploreerd en gedocumenteerd, en de geologische documentatie met de vereiste nauwkeurigheid voor het verkrijgen van een concessie voor de winning ervan heeft opgesteld, kan verzoeken om vestiging van een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw met voorrang boven ieder ander.

[...]

3. De in het eerste lid bedoelde mogelijkheid vervalt twee jaar na de ontvangst van een schriftelijke kennisgeving van goedkeuring van de betrokken documentatie door de autoriteit die bevoegd is op het gebied van de geologie."

13 In artikel 15, lid 1, van de mijnbouwwet wordt bepaald dat een concessie is vereist voor: „1) de prospectie of de exploratie van delfstoffenvoorraden, 2) de winning van delfstoffen". Het tweede lid van die bepaling verwijst voor alle gevallen waarin deze wet niet voorziet, naar de wet van 2 juli 2004 inzake de vrije uitoefening van economische activiteiten (Dz. U. nr. 173, volgnr. 1807).

14 Artikel 17 van de mijnbouwwet bepaalt:

„1. De verlening van een concessie kan afhankelijk worden gesteld van het stellen van een zekerheid om verhaal te kunnen bieden voor eventuele schadevorderingen die voortvloeien uit de uitoefening van de onder de concessie vallende activiteiten, voor zover dit wordt gerechtvaardigd door een bijzonder belang van de staat of een bijzonder openbaar belang, met name een belang in verband met de bescherming van het milieu.

2. De vorm en het bedrag van de in het eerste lid bedoelde zekerheid worden vastgelegd in de concessie, afhankelijk van de aard van de uitgeoefende activiteit, de omvang van het gebied dat onder de concessie valt, de periode waarvoor de concessie is verleend, en de mate van hinder voor het milieu als gevolg van de voorgenomen activiteit."

15 In artikel 18, lid 1, sub 2 b, van de mijnbouwwet wordt bepaald dat de aanvraag voor een concessie het nummer van inschrijving in het ondernemingsregister of van inschrijving in het register van economische activiteiten dient te bevatten.

16 Krachtens artikel 20, lid 2, punt 1, van deze wet moet de aanvraag voor een concessie voor de winning van delfstoffen ook vergezeld gaan van het bewijs dat de aanvrager gebruik mag maken van de geologische documentatie.

17 Artikel 47, lid 3, van de mijnbouwwet luidt:

„Het subject dat de kosten heeft gedragen van geologische werken die zijn verricht conform de krachtens deze wet genomen besluiten, heeft het exclusieve recht op het kosteloze gebruik van de bij de uitvoering van deze werken verkregen geologische informatie ten behoeve van exploratie en wetenschappelijke doeleinden en voor het uitoefenen van de in de wet gereguleerde activiteit. Aan dit recht komt een einde vijf jaar na de datum waarop de geldigheidsduur verstrijkt van het besluit op basis waarvan de werken die de gegevens hebben gegenereerd zijn verricht of waarbij toestemming is verleend voor de uitoefening van een andere in de wet of een andere regeling gereguleerde activiteit. De gebruiksgerechtigde van de aldus verkregen geologische informatie kan deze ter beschikking stellen van andere subjecten, tenzij in de concessie of het besluit tot goedkeuring van voorgenomen geologische werken anders is bepaald."

18 Artikel 6 van de verordening van de ministerraad bepaalt:

„1. De bijzondere voorwaarden van de aanbesteding preciseren met name:

[...]

4) informatie over de documenten die de inschrijver moet overleggen om aan te tonen dat hij voldoet aan de gestelde voorwaarden, met name het uittreksel uit het ondernemingsregister en de verklaring dat hij niet overeenkomstig artikel 5, lid 2, is uitgesloten van de aanbesteding;

5) de objectieve criteria voor de beoordeling van de offertes, waarbij de beginselen van loyale mededinging worden geëerbiedigd en de betekenis ervan nader wordt bepaald;

[...]

2. Op schriftelijk verzoek van de inschrijver stelt de organisator van de aanbesteding aan de inschrijver de bijzondere voorwaarden van de aanbesteding ter beschikking, vanaf de dag van aankondiging van de inschrijving.

3. Het is de inschrijver toegestaan zich, uiterlijk 14 dagen vóór de uiterste datum voor het indienen van de offertes, te wenden tot de organisator van de aanbesteding teneinde te verzoeken om een toelichting op de bijzondere voorwaarden van de aanbesteding.

4. De organisator van de aanbesteding zendt deze toelichtingen onverwijld aan alle inschrijvers, zonder de herkomst van de aanvraag openbaar te maken. De toelichtingen worden geacht bindend te zijn voor alle inschrijvers.

[...]

6. De organisator van de aanbesteding verlengt de termijn voor indiening van de offertes teneinde de inschrijvers in staat te stellen de ontvangen toelichtingen of wijzigingen van de bijzondere voorwaarden van de aanbesteding in hun offerte in aanmerking te nemen."

Aan het geding ten grondslag liggende feiten en precontentieuze procedure

19 Op 23 maart 2007 heeft de Commissie de Republiek Polen een aanmaningsbrief gezonden, waarin zij aangaf dat de mijnbouwwet niet in overeenstemming was met de artikelen 2, lid 2, 3, lid 1, en 5, punten 1 en 2, van richtlijn 94/22.

20 Bij brief van 23 mei 2007 heeft de Republiek Polen op de aanmaningsbrief geantwoord. In dit antwoord betoogt zij in wezen dat zij richtlijn 94/22 correct heeft omgezet in haar nationale recht.

21 Op 31 januari 2008 heeft de Commissie tegen de Republiek Polen een met redenen omkleed advies uitgebracht waarin zij al haar in de aanmaningsbrief geformuleerde grieven handhaaft.

22 Bij brief van 20 maart 2008 heeft de Republiek Polen, zonder de in het met redenen omkleed advies opgeworpen grieven in twijfel te trekken, verzocht om beëindiging van de inbreukprocedure. Ter ondersteuning van haar verzoek betoogt zij dat de wetgevingswerkzaamheden betreffende de uitwerking van een nieuwe mijnbouwwet hebben geleid tot „ongedaanmaking van de niet-nakomingen" en intrekking van „de bepalingen die aanleiding gaven tot de twijfels van de Commissie". Deze lidstaat heeft bovendien de Commissie ervan in kennis gesteld dat zij haar vóór eind juni 2008 een tijdschema zou voorleggen met betrekking tot dit wetsontwerp.

23 Bij brief van 27 april 2010 heeft de Republiek Polen de Commissie laten weten dat dit wetsontwerp op 18 november 2008 naar het Poolse parlement was gezonden en dat dit niet in staat is geweest om de wet in 2009 aan te nemen, maar dat de nieuwe wet na de vaststelling ervan aan de Commissie zou worden gezonden.

24 In deze omstandigheden heeft de Commissie het onderhavige beroep ingesteld.

Beroep

Ontvankelijkheid

25 De Republiek Polen betoogt dat het beroep wegens niet-nakoming niet-ontvankelijk is, op de grond dat de grieven die in het verzoekschrift zijn opgeworpen niet identiek zijn aan die welke tijdens de precontentieuze procedure zijn geformuleerd.

26 De Commissie antwoordt dat het voorwerp van het geding en de tijdens de precontentieuze procedure opgeworpen grieven identiek zijn aan die welke de grondslag voor het verzoekschrift vormen. De uittreksels ervan, waarnaar de Republiek Polen verwijst, bevatten geen nieuwe grieven, maar een meer gedetailleerde juridische motivering ter ondersteuning van de grieven die de Commissie reeds in haar met redenen omkleed advies naar voren heeft gebracht.

27 Zij voegt hieraan toe dat zelfs indien het verzoekschrift nieuwe grieven zou bevatten, hoe dan ook enkel die grieven, en niet alle grieven die in datzelfde verzoekschrift zijn opgeworpen, niet-ontvankelijk zouden kunnen worden verklaard.

28 Alvorens uitspraak te doen op de door de Republiek Polen opgeworpen excepties van niet-ontvankelijkheid, zij eraan herinnerd dat volgens vaste rechtspraak van het Hof de precontentieuze procedure tot doel heeft de betrokken lidstaat in de gelegenheid te stellen de krachtens het Unierecht op hem rustende verplichtingen na te komen en verweer te voeren tegen de door de Commissie geformuleerde grieven. Het voorwerp van een beroep krachtens artikel 258 VWEU wordt derhalve afgebakend door de in dit artikel bedoelde precontentieuze procedure. Mitsdien kan het beroep niet op andere grieven worden gebaseerd dan die welke in het met redenen omkleed advies zijn genoemd (zie met name arresten van 10 mei 2001, Commissie/Nederland, C-152/98, Jurispr. blz. I-3463, punt 23, en 15 maart 2012, Commissie/Cyprus, C-340/10, punt 21). Inzonderheid dient het beroep te berusten op dezelfde gronden en middelen als die welke worden genoemd in het met redenen omkleed advies (zie met name arrest van 3 maart 2011, Commissie/Ierland, C-50/09, Jurispr. blz. I-873, punt 93), dat een coherente en gedetailleerde uiteenzetting moet bevatten van de redenen die de Commissie tot de overtuiging hebben gebracht dat

de betrokken lidstaat een van de krachtens het Unierecht op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen (zie met name arrest van 11 september 2008, Commissie/Litouwen, C-274/07, Jurispr. blz. I-7117, punt 23 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

29 Dit vereiste kan evenwel niet zover gaan dat er in alle gevallen een volmaakte overeenstemming zou moeten bestaan tussen de nationale bepalingen die in het met redenen omkleed advies worden genoemd, en die welke in het verzoekschrift worden genoemd (zie arresten van 10 september 1996, Commissie/België, C-11/95, Jurispr. blz. I-4115, punt 74, en 22 december 2008, Commissie/Italië, C-283/07, punt 22).

30 Wanneer de Commissie evenwel tijdens de precontentieuze procedure niet heeft aangegeven dat het voorwerp daarvan, te weten de aan de betrokken lidstaat toegerekende niet-nakoming, méér omvat dan de in het kader van die procedure gepreciseerde nationale bepalingen, is het beroep, voor zover dit betrekking heeft op nationale bepalingen die tijdens de precontentieuze procedure niet zijn genoemd, niet-ontvankelijk (zie in die zin arresten van 7 februari 1984, Commissie/Italië, 166/82, Jurispr. blz. 459, punten 19 tot en met 22, en 22 juni 1993, Commissie/Denemarken, C-243/89, Jurispr. blz. I-3353, punten 15 tot en met 17). In dat geval blijkt immers dat de gronden voor de gestelde niet-nakoming en, bijgevolg, de grondslag daarvan, zijn uitgebreid zonder dat de betrokken lidstaat dienaangaande de gelegenheid heeft gehad, enerzijds, zijn uit het Unierecht voortvloeiende verplichtingen na te komen, en, anderzijds, nuttig verweer te voeren tegen de door de Commissie geformuleerde grieven.

Eerste middel

– Argumenten van partijen

31 Aangaande het eerste middel, ontleend aan schending van artikel 2, lid 2, eerste alinea, van richtlijn 94/22, merkt de Commissie op dat er sprake is van discriminatie tussen de subjecten bij de toegang tot en uitoefening van activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen. Zij betoogt met name dat de in artikel 47, lid 3, van de mijnbouwwet voorziene exclusiviteit van het recht op het kosteloze gebruik van geologische informatie door een subject dat geologische activiteiten heeft uitgeoefend op basis van een concessie voor de exploratie van koolwaterstofvoorraden, in combinatie met het in artikel 20, lid 2, punt 1, van diezelfde wet bedoelde vereiste om in de aanvraag van een exploratieconcessie te bewijzen dat de aanvrager beschikt over het recht om gebruik te maken van de geologische documentatie, in strijd is met het beginsel van niet-discriminerende toegang van alle belangstellende subjecten tot de activiteiten van winning van koolwaterstoffen.

32 De Republiek Polen betoogt dat deze grief voor het eerst is aangevoerd in het stadium van de procedure voor het Hof, en derhalve niet-ontvankelijk is.

– Beoordeling door het Hof

33 Hoewel de Commissie de Republiek Polen in het met redenen omkleed advies enkel verwijt geen niet-discriminerende toegang te hebben gegarandeerd tot de activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen, door aan de aanvragers van de concessie voor de winning van delfstoffen de in artikel 20, lid 2, punt 1, van de mijnbouwwet voorziene verplichting op te leggen om het bestaan te bewijzen van een recht om de geologische documentatie te gebruiken, moet worden opgemerkt dat een dergelijke verplichting, in casu, noodzakelijkerwijze uitgaat van het feit dat krachtens artikel 47, lid 3, van diezelfde wet, het recht om kosteloos gebruik te maken van die documentatie toebehoort aan het subject dat geologische werken heeft verricht op basis van een concessie voor de exploratie van koolwaterstofvoorraden.

34 Derhalve moet de verwijzing in het inleidend verzoekschrift naar die tweede bepaling van de mijnbouwwet worden aangemerkt als een grief die de Commissie reeds heeft aangevoerd in het met redenen omkleed advies.

35 Bijgevolg moet de door de Republiek Polen opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid worden afgewezen voor zover deze betrekking heeft op het eerste middel.

Tweede middel

– Argumenten van partijen

36 Met haar tweede middel, ontleend aan schending van artikel 3, lid 1, van richtlijn 94/22, verwijt de Commissie de Republiek Polen dat deze, wat de afgifte van de in artikel 1, punt 3, van die richtlijn bedoelde concessie betreft, niet heeft bepaald dat het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw en de concessie beide moeten worden verleend via een op mededinging gebaseerde procedure en op een wijze die een niet-discriminerende toegang tot de vergunning garandeert. De door artikel 12 van de mijnbouwwet aan de houder van het gebruiksrecht op de geologische documentatie toegekende voorrang acht zij eveneens in strijd met het vereiste van een op mededinging gebaseerde procedure. Verder wijst de Commissie erop dat artikel 52 van de wet inzake de vrije uitoefening van economische activiteiten enkel voorziet in de organisatie van een aanbestedingsprocedure in het geval waarin het aantal ondernemingen dat voldoet aan de voorwaarden voor de verlening van een concessie en dat de garanties biedt dat de onder de concessie vallende activiteit goed wordt uitgeoefend, groter is dan het aantal te verlenen concessies.

37 Tot slot betoogt de Commissie in haar verzoekschrift ook dat artikel 53, lid 4, van laatstgenoemde wet vereist dat de offerte wordt opgesteld in het Pools, hetgeen in strijd is met het beginsel dat alle belangstellende subjecten in staat worden gesteld om aanvragen in te dienen voor een concessie voor de prospectie, de exploratie en de winning van koolwaterstoffen. De Commissie heeft die grief in haar repliek evenwel ingetrokken.

38 De Republiek Polen heeft een exceptie van niet-ontvankelijkheid van deze grieven opgeworpen op grond dat zij voor het eerst zijn aangevoerd in de procedure voor het Hof.

– Beoordeling door het Hof

39 Aangaande de grief dat de Republiek Polen met betrekking tot de afgifte van de in artikel 1, punt 3, van richtlijn 94/22 bedoelde vergunning niet heeft bepaald dat het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw en de concessie beide moeten worden verleend via een op mededinging gebaseerde procedure en op een wijze die een niet-discriminerende toegang tot de vergunning garandeert, kan ermee worden volstaan erop te wijzen dat deze grief reeds is opgenomen in het met redenen omkleed advies. In het kader van het onderhavige beroep is de grief derhalve ontvankelijk.

40 De grief dat de door artikel 12 van de mijnbouwwet aan de houder van het gebruiksrecht op de geologische documentatie toegekende voorrang in strijd is met het vereiste van een op mededinging gebaseerde procedure, was evenwel niet opgenomen in het met redenen omkleed advies. Hieruit volgt dat deze grief niet-ontvankelijk is.

41 Ook de grief dat artikel 52 van de wet inzake de vrije uitoefening van economische activiteiten enkel voorziet in de organisatie van een aanbestedingsprocedure in het geval waarin het aantal ondernemingen dat voldoet aan de voorwaarden voor de verlening van een concessie en dat de

garanties biedt dat de onder de concessie vallende activiteit goed wordt uitgeoefend groter is dan het aantal te verlenen concessies, was niet opgenomen in het met redenen omkleed advies en is derhalve niet-ontvankelijk.

42 Op de grief betreffende het vereiste, neergelegd in artikel 53, lid 4, van de wet inzake de vrije uitoefening van economische activiteiten, dat de offerte wordt opgesteld in het Pools, behoeft geen uitspraak meer te worden gedaan, daar de Commissie deze grief heeft ingetrokken.

Derde middel

– Argumenten van partijen

43 Met haar derde middel, ontleend aan schending van artikel 5, punten 1 en 2, van richtlijn 94/22, betoogt de Commissie met name dat de Poolse regeling het vereiste dat de onder punt 1 van dat artikel vallende beoordelingscriteria worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*, niet correct heeft omgezet. In haar verzoekschrift verwijt de Commissie de Republiek Polen voorts dat deze de criteria inzake de technische en financiële mogelijkheden van de inschrijver en de omvang en technologie van de geologische werken op één lijn heeft gesteld met het voorgestelde bedrag van de vergoeding voor de vestiging van een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw. De Commissie heeft deze grief ter terechtzitting ingetrokken.

44 De Republiek Polen betoogt dat deze grieven niet-ontvankelijk zijn aangezien zij niet zijn genoemd in het met redenen omkleed advies.

– Beoordeling door het Hof

45 Aangaande de eerste grief, die inhoudt dat de Poolse regeling het vereiste dat de onder artikel 5, punt 1, van richtlijn 94/22 vallende beoordelingscriteria worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*, niet correct heeft omgezet, moet worden vastgesteld dat deze was opgeworpen in het met redenen omkleed advies. Derhalve is deze grief ontvankelijk.

46 Op de tweede in punt 43 van het onderhavige arrest genoemde grief behoeft geen uitspraak te worden gedaan, aangezien de Commissie deze ter terechtzitting heeft ingetrokken.

Ten gronde

Eerste middel

47 Het eerste middel, ontleend aan schending van artikel 2, lid 2, eerste alinea, van richtlijn 94/22, bestaat uit twee onderdelen.

Eerste onderdeel van het eerste middel

– Argumenten van partijen

48 Met het eerste onderdeel van haar eerste middel betoogt de Commissie dat, door in artikel 18, lid 1, sub 2 b, van de mijnbouwwet het vereiste te stellen dat de aanvraag van een concessie vergezeld gaat van een nummer van inschrijving in het ondernemingsregister of van inschrijving in het register van economische activiteiten in Polen, de Poolse regeling, wat betreft de toegang tot de procedure van

verkrijging van een concessie, een discriminatoire situatie creëert ten opzichte van subjecten die in andere lidstaten zijn gevestigd, die enkel een concessie kunnen aanvragen wanneer zij beschikken over een in Polen ingeschreven onderneming.

49 De Republiek Polen antwoordt dat het vestigingsvereiste dat wordt gesteld in het stadium van de concessieaanvraag, geen belemmering vormt voor de uitoefening van de voorgenomen economische activiteit, aangezien dit stadium betrekking heeft op het toezicht op de naleving van formele vereisten door de marktdeelnemer en doorgaans uitloopt op verlening van de concessie.

– Beoordeling door het Hof

50 Er zij aan herinnerd dat ingevolge artikel 2, lid 2, van richtlijn 94/22 de lidstaten waarborgen dat er tussen subjecten geen discriminatie plaatsvindt ten aanzien van de toegang tot activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen en tot de uitoefening van die activiteiten in de daarvoor opengestelde gebieden.

51 Voor zover artikel 18, lid 1, sub 2 b, van de mijnbouwwet vereist dat een in een andere lidstaat gevestigde marktdeelnemer die een concessie wenst te verkrijgen voor de prospectie, exploratie of winning van koolwaterstoffen, dient te beschikken over een zetel of vaste inrichting op het Poolse grondgebied, maakt deze bepaling voor die marktdeelnemer de toegang tot de voorgenomen economische activiteit moeilijker dan voor een marktdeelnemer die zijn hoofdzetel in Polen heeft. Die bepaling vereist immers van de eerstgenoemde marktdeelnemer die een concessie aanvraagt dat deze – mogelijk aanzienlijke – investeringen doet, terwijl het niet zeker is dat hij deze concessie zal verkrijgen.

52 Artikel 18, lid 1, sub 2 b, van de mijnbouwwet is derhalve onverenigbaar met artikel 2, lid 2, van richtlijn 94/22.

53 De door de Republiek Polen gestelde omstandigheid dat de verlening van de concessie betreffende een bepaald gebied slechts aan enkele formele, door de aanvrager te vervullen voorwaarden is onderworpen en doorgaans leidt tot verkrijging door die aanvrager van de rechten van vruchtgebruik op dat gebied, doet niet af aan de in het vorige punt gedane vaststelling. Enerzijds staat immers nog niet vast dat de aanvrager in alle gevallen voldoet aan de voorwaarden waaraan de verlening van een concessie is onderworpen, en anderzijds heeft deze lidstaat zelf toegegeven dat in een bepaald geval de concessie is geweigerd.

54 Het eerste onderdeel van het eerste middel is dus gegrond.

Tweede onderdeel van het eerste middel

– Argumenten van partijen

55 Met het tweede onderdeel van het eerste middel betoogt de Commissie dat de in artikel 47, lid 3, van de mijnbouwwet voorziene exclusiviteit van het recht op het kosteloze gebruik van geologische informatie door een subject dat geologische activiteiten heeft uitgeoefend op basis van een concessie voor de exploratie van koolwaterstofvoorraden, in combinatie met het in artikel 20, lid 2, punt 1, van diezelfde wet bedoelde vereiste om in de aanvraag van een exploratieconcessie te bewijzen dat de aanvrager beschikt over het recht om gebruik te maken van de geologische documentatie, in strijd is met het beginsel van niet-discriminerende toegang van alle belangstellende subjecten tot de activiteiten van winning van koolwaterstoffen. Het subject dat voordien een concessie voor de exploratie van koolwaterstoffen heeft verkregen, wordt immers bevoordeeld ten opzichte van andere subjecten die belangstelling hebben voor een winningsconcessie.

56 De Republiek Polen betoogt in dit verband dat krachtens het Poolse recht elk belangstellend subject een gelijke en niet-discriminerende toegang heeft tot een concessie voor activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen. Bijgevolg heeft elk subject de mogelijkheid om door het opstellen van geologische documentatie met betrekking tot een delfstoffenvoorraad het exclusieve recht te verkrijgen om die informatie te gebruiken.

57 De in Polen toepasselijke regels inzake het recht op geologische informatie, die het recht om die informatie te gebruiken verlenen aan subjecten die zelf de kosten hebben gedragen die nodig zijn voor het verkrijgen van die informatie, zijn gebaseerd op een van de fundamentele beginselen van Pools recht en Unierecht, te weten de eerbiediging van het eigendomsrecht en van andere vermogensrechten.

58 Volgens de Republiek Polen zet artikel 47, lid 3, van de mijnbouwwet artikel 3, lid 5, sub b, van richtlijn 94/22 om, dat bepaalt dat de verlening van een vergunning aan een subject dat houder is van een andere vergunning niet als verlening van een vergunning in de zin van artikel 3, lid 1, van voornoemde richtlijn wordt beschouwd, wanneer het bezit van laatstgenoemde vergunning een recht op verlening van eerstgenoemde vergunning inhoudt.

– Beoordeling door het Hof

59 Er zij aan herinnerd dat, onverminderd het bepaalde in artikel 12, lid 1, van de mijnbouwwet, de vestiging van het vruchtgebruik voor de prospectie, exploratie of winning van aardgas, aardolie en natuurlijke derivaten daarvan, alsmede van methaan uit steenkoollagen, krachtens de artikelen 10, lid 1, en 11, lid 2, van diezelfde wet wordt voorafgegaan door een aanbestedingsprocedure en geschiedt bij overeenkomst, tegen betaling van een vergoeding en op voorwaarde dat een concessie wordt verkregen.

60 Zoals de advocaat-generaal heeft opgemerkt in punt 81 van zijn conclusie, vloeit uit de combinatie van de artikelen 47, lid 3, en 20, lid 2, sub 1, van de mijnbouwwet voort dat het belangstellende subject waaraan in het kader van de betrokken aanbesteding het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw voor de winning van de koolwaterstoffen is gegund, gedurende de exclusiviteitsperiode van vijf jaar de winningsconcessie niet kan verkrijgen indien het subject dat voordien geologische werken heeft verricht en derhalve beschikt over het exclusieve recht op het gebruik van de geologische documentatie, deze niet aan dit subject ter beschikking stelt.

61 Hieruit blijkt derhalve dat de betrokken regeling, gelet op de voordelige positie die deze gedurende een periode van vijf jaar verleent aan het subject dat reeds activiteiten van prospectie en exploratie heeft uitgeoefend, het in elk geval voor het subject dat geen activiteiten van prospectie of winning van koolwaterstofvoorraden heeft uitgeoefend, moeilijker, zo niet onmogelijk maakt om een vergunning voor de winning van die stoffen te verkrijgen.

62 Aan deze vaststelling kan in elk geval geen afbreuk worden gedaan door het argument van de Republiek Polen dat de in de nationale procedure voorziene vergunning zowel de concessie voor de prospectie en de exploratie als die voor de winning omvat.

63 Bovendien kan, zelfs indien het de lidstaten vrij staat een bepaalde compensatie te garanderen ten voordele van het subject dat tijdens zijn activiteiten van prospectie en exploratie kosten heeft gemaakt voor het opstellen van geologische documentatie, deze compensatie niet de door de mijnbouwwet gekozen vorm aannemen zonder de regel van niet-discriminerende toegang van alle subjecten tot activiteiten van met name de winning van koolwaterstoffen, zoals neergelegd in artikel 2, lid 2, van richtlijn 94/22, te overtreden.

64 Hieruit volgt dat het tweede onderdeel van het eerste middel gegrond is.

65 Gelet op het voorgaande moet het eerste door de Commissie ter ondersteuning van haar beroep aangevoerde middel worden aanvaard.

Tweede middel van het beroep

66 Het tweede middel van het beroep, ontleend aan schending van artikel 3, lid 1, van richtlijn 94/22, bestaat thans uit nog maar twee onderdelen.

Eerste onderdeel van het tweede middel

– Argumenten van partijen

67 Met het eerste onderdeel van haar tweede middel betoogt de Commissie dat de bepalingen van de mijnbouwwet niet garanderen dat voor de verkrijging van een vergunning voor de prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen in elk individueel geval gebruik wordt gemaakt van de op mededinging gebaseerde procedure die voldoet aan de beginselen van artikel 3, lid 2, van richtlijn 94/22.

68 De Commissie betwist niet de keuze van de Republiek Polen om de in artikel 1, punt 3, van richtlijn 94/22 bedoelde vergunning in tweeën te splitsen, zodat eerst een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw en vervolgens een concessie moet worden verkregen. In dat geval moeten beide rechten evenwel worden verworven volgens de procedure van artikel 3, lid 2, van richtlijn 94/22 en op een wijze die een niet-discriminerende toegang garandeert tot de vergunning. In casu wordt evenwel enkel het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw verleend via een aanbesteding, terwijl de concessie wordt verleend op basis van rechtstitels.

69 De Republiek Polen herinnert eraan dat in het bij de mijnbouwwet voorziene stelsel de vergunning in de zin van artikel 1, punt 3, van richtlijn 94/22 bestaat in zowel het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw als de concessie.

70 Elk subject kan een aanvraag indienen voor de vestiging van een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw, dat voor dit subject de mogelijkheid opent voor het verkrijgen van een concessie. Elke in het kader van de aanbesteding voor de vestiging van een recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw ingediende offerte wordt volgens objectieve en niet-discriminerende criteria beoordeeld.

71 Het feit dat in de praktijk slechts één enkel subject wordt toegelaten tot de formele administratieve procedure voor de verlening van de concessie – namelijk het subject waarvan de offerte als beste is beoordeeld en waarop bijgevolg na de aanbestedingsprocedure voor de vestiging van het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw, de keuze is gevallen – bevestigt volgens de Republiek Polen dat het resultaat van de aanbesteding voor het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw bepaalt aan wie de concessie wordt verleend. Bijgevolg wordt met de nationale bepalingen, in hun geheel beschouwd, de doelstelling van richtlijn 94/22 – die erin bestaat dat de concessie wordt verleend aan het subject dat in het kader van de aanbestedingsprocedure de offerte heeft ingediend die aan de hand van transparante en niet-discriminerende criteria als beste is beoordeeld – bereikt.

– Beoordeling door het Hof

72 Ingevolge artikel 3, lid 1, van richtlijn 94/22 stellen de lidstaten de nodige bepalingen vast om ervoor te zorgen dat de vergunningen worden verleend volgens een procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag kunnen indienen overeenkomstig lid 2 of lid 3 van dit artikel.

73 Vaststaat dat krachtens de nationale procedure zoals voorzien in de mijnbouwwet de vergunning om het exclusieve recht uit te oefenen op de prospectie, exploratie of winning van koolwaterstoffen binnen een bepaald geografisch gebied, in de zin van artikel 1, punt 3, bestaat in zowel het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw als de concessie.

74 Het feit dat enkel de verlening van de vergunning geschiedt via een aanbesteding, terwijl de verlening van de concessie aan de verkrijger van dit recht slechts is onderworpen aan de naleving van bepaalde formele voorwaarden, is op zichzelf niet onverenigbaar met artikel 3, lid 1, van richtlijn 94/22. A priori kan immers niet worden uitgesloten dat een dergelijk stelsel kan garanderen dat „de vergunningen worden verleend volgens een procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag kunnen indienen", in de zin van datzelfde artikel 3, lid 1. Dit kan met name zo zijn wanneer alle belangstellende subjecten onder niet-discriminerende omstandigheden aanvragen kunnen indienen voor de verlening van het recht van vruchtgebruik, en de verlening van de concessie aan de verkrijger van dit recht enkel afhankelijk zou zijn gesteld van voorwaarden die geen beoordeling van de aanvragen in de zin van artikel 5, punt 1, sub d, van richtlijn 94/22 inhouden.

75 Het eerste onderdeel van het tweede middel is bijgevolg ongegrond.

Tweede onderdeel van het tweede middel

– Argumenten van partijen

76 Met het tweede onderdeel van haar tweede middel betoogt de Commissie dat de bekendmaking waarin wordt aangekondigd dat er een aanbestedingsprocedure moet worden uitgevoerd, enkel wordt gepubliceerd in de *Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej* (publicatieblad van de Republiek Polen) en niet in het *Publicatieblad van de Europese Unie*, zoals dit wordt vereist door artikel 3, lid 2, van richtlijn 94/22, waarnaar artikel 3, lid 1, van diezelfde richtlijn verwijst.

77 De Republiek Polen wijst erop dat overeenkomstig artikel 4, lid 2, van de verordening van de ministerraad de aankondiging van inschrijving voor de verkrijging van het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw voor de prospectie, exploratie of winning van aardgas, aardolie en natuurlijke derivaten daarvan, alsmede van methaan uit steenkoollagen, ook bekend wordt gemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

– Beoordeling door het Hof

78 Krachtens artikel 3, lid 2, van richtlijn 94/22, waarnaar lid 1 van datzelfde artikel verwijst, wordt de procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag moeten indienen, ingeleid hetzij op initiatief van de bevoegde instanties, met een uitnodiging tot het indienen van aanvragen, die in het *Publicatieblad van de Europese Unie* wordt gepubliceerd, hetzij naar aanleiding van een aanvraag van een subject, door publicatie van een uitnodiging tot het indienen van aanvragen, die eveneens in het *Publicatieblad van de Europese Unie* wordt gepubliceerd.

79 Niet betwist wordt dat dit publicatievereiste, wat de aanbesteding voor het recht van vruchtgebruik voor de mijnbouw betreft, binnen de Poolse rechtsorde wordt nageleefd.

80 Het feit dat een dergelijke bekendmaking niet geldt voor de concessieprocedure is, om dezelfde redenen die reeds uiteen zijn gezet in het kader van het onderzoek van het eerste onderdeel van het tweede middel, op zichzelf niet in strijd met artikel 3, lid 2, van richtlijn 94/22 en, bijgevolg, evenmin met het eerste lid van datzelfde artikel.

81 Hieruit volgt dat het tweede onderdeel van het tweede middel ongegrond is en derhalve moet worden verworpen.

Derde middel

82 Het derde middel, ontleend aan schending van artikel 5, punten 1 en 2, van richtlijn 94/22, bestaat thans uit drie onderdelen.

Eerste onderdeel van het derde middel

– Argumenten van partijen

83 Met het eerste onderdeel van haar derde middel betoogt de Commissie dat artikel 17 van de mijnbouwwet, aangezien dit bepaalt dat de verlening van een concessie afhankelijk kan worden gesteld van het stellen van een zekerheid om verhaal te kunnen bieden voor eventuele schadevorderingen die voortvloeien uit de uitoefening van de onder de concessie vallende activiteiten – voor zover dit wordt gerechtvaardigd door een bijzonder belang van de staat of een bijzonder openbaar belang, met name een belang in verband met de bescherming van het milieu – in strijd is met artikel 5, punt 1, sub a, van richtlijn 94/22. De Commissie merkt voorts op dat de afhankelijkheid van de concessieverlening van het stellen van een zekerheid, niet kan worden gebaseerd op artikel 6, lid 2, van die richtlijn, welke bepaling niet de verlening of de weigering van een vergunning betreft, maar enkel betrekking heeft op de situatie op de datum waarop de vergunning wordt verleend.

84 De Republiek Polen wijst de stelling van de Commissie van de hand en is van mening dat artikel 6, lid 2, van richtlijn 94/22 voorziet in de mogelijkheid dat de nationale autoriteit die bevoegd is voor het verlenen van de concessie deze verlening afhankelijk stelt van het stellen van een zekerheid wanneer een bijzonder belang van de staat of een bijzonder openbaar belang, met name een belang in verband met de bescherming van het milieu, dit rechtvaardigt.

– Beoordeling door het Hof

85 Krachtens artikel 5, punt 1, sub a, van richtlijn 94/22 worden de vergunningen verleend op basis van criteria die in elk geval betrekking hebben op de technische en financiële mogelijkheden van de subjecten.

86 Het stellen van een zekerheid in de zin van artikel 17 van de mijnbouwwet, waarvan de verlening van een concessie afhankelijk kan worden gesteld, valt inderdaad niet onder artikel 5, punt 1, sub a, van richtlijn 94/22.

87 Niettemin volgt uit de gecombineerde lezing van de artikelen 5, punt 2, en 6, leden 1 en 2, van richtlijn 94/22 dat een lidstaat – voor zover dit wordt gerechtvaardigd door een bijzonder belang van de staat of een bijzonder openbaar belang, met name een belang in verband met de bescherming van het milieu – de verlening van een concessie, zoals artikel 17 van de mijnbouwwet bepaalt, afhankelijk kan stellen van een zekerheid om verhaal te kunnen bieden voor eventuele schadevorderingen die voortvloeien uit de uitoefening van de onder de concessie vallende activiteiten.

88 Het eerste onderdeel van het derde middel is bijgevolg ongegrond.

Tweede onderdeel van het derde middel

– Argumenten van partijen

89 Met het tweede onderdeel van haar derde middel betoogt de Commissie dat het vereiste van bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie* van de precieze criteria betreffende de in artikel 5, punt 1, van richtlijn 94/22 bedoelde elementen niet op bevredigende wijze in de Poolse rechtsorde is omgezet.

90 De Republiek Polen betwist dat zij de verplichting om alle criteria voor de beoordeling van de offertes van de belangstellende subjecten duidelijk bekend te maken en te definiëren heeft geschonden. Volgens haar voldoet artikel 2, punt 3, van de verordening van de ministerraad aan deze verplichting.

– Beoordeling door het Hof

91 Krachtens artikel 5, punt 1, vijfde alinea, van richtlijn 94/22, treffen lidstaten de maatregelen die noodzakelijk zijn om ervoor te zorgen dat de criteria op basis waarvan de vergunningen worden toegekend worden gedefinieerd en bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie* voordat de termijn voor indiening van de aanvragen ingaat.

92 Dienaangaande zij opgemerkt dat, zoals de Commissie – onweersproken door de Republiek Polen – heeft gesteld, artikel 2, punt 3, van de verordening van de ministerraad, waarop die lidstaat zich beroept, enkel melding maakt van de soorten criteria op basis waarvan de offerte als meest voordelige wordt aangemerkt. Bovendien blijkt in de praktijk dat, hoewel, zoals de Commissie heeft opgemerkt, artikel 4, leden 2 en 3, van diezelfde verordening bepaalt dat aankondigingen van aanbesteding die met name criteria bevatten voor de beoordeling van de offertes, bekend moeten worden gemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*, de Poolse regering zich heeft beperkt tot de bekendmaking in dit Publicatieblad van de categorieën van criteria voor de beoordeling van de offertes, en voor de nauwkeurige vaststelling van deze criteria verwijst naar de „gedetailleerde voorwaarden met betrekking tot de verkrijging van rechten van vruchtgebruik voor de mijnbouw voor de prospectie en exploratie van aardgas- en aardolievoorraden in bepaalde concessiegebieden”, die kunnen worden aangevraagd bij de bevoegde dienst van het ministerie van Milieuzaken.

93 Uit het voorgaande volgt dat de Republiek Polen niet alle maatregelen heeft genomen die een bevredigende omzetting van artikel 5, punt 1, van richtlijn 94/22 in de Poolse rechtsorde kunnen verzekeren.

94 Het tweede onderdeel van het derde middel is derhalve gegrond.

Derde onderdeel van het derde middel

– Argumenten van partijen

95 Met het derde onderdeel van haar derde middel, ontleend aan schending van artikel 5, punt 2, van richtlijn 94/22, betoogt de Commissie dat de Poolse regeling niet garandeert dat alle voorwaarden en vereisten betreffende de uitoefening van activiteiten waarop de richtlijn betrekking heeft, worden vastgesteld en aan belangstellende subjecten ter beschikking gesteld vanaf de datum vanaf welke de aanvragen kunnen worden ingediend.

96 De Republiek Polen betwist de grief van de Commissie, doch beperkt zich daarbij ertoe te verklaren dat de Poolse regeling voorziet in de mededeling van alle nodige informatie aan de belangstellende subjecten, dat deze informatie vanaf een bepaald stadium in de procedure beschikbaar is, doch dat het, in uitzonderlijke gevallen, mogelijk is om bepaalde voorwaarden in de concessies nader te preciseren.

– Beoordeling door het Hof

97 Zoals artikel 5, punt 2, van richtlijn 94/22 bepaalt, worden de voorwaarden en eisen inzake de uitoefening of beëindiging van de activiteit die voor elk type vergunning gelden uit hoofde van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die op het moment van de indiening van de aanvragen van kracht zijn, ongeacht of zij in de vergunning worden opgenomen of als voorwaarde voorafgaand aan het verlenen van de vergunning moeten worden aanvaard, vastgesteld en te allen tijde ter beschikking van de belangstellende subjecten gesteld. In het geval van artikel 3, lid 2, sub a, van die richtlijn mogen die voorwaarden en eisen slechts ter beschikking worden gesteld vanaf de datum vanaf welke de aanvragen voor een vergunning kunnen worden ingediend.

98 De Republiek Polen betwist weliswaar de grief die het derde onderdeel van het derde middel van de Commissie vormt, doch weerlegt niet het argument van de Commissie volgens hetwelk de Poolse regeling niet garandeert dat alle genoemde voorwaarden en vereisten betreffende de uitoefening van de in richtlijn 94/22 bedoelde activiteiten worden vastgesteld en ter beschikking gesteld van de belangstellende subjecten vanaf de datum vanaf welke de aanvragen kunnen worden ingediend.

99 Derhalve is die regeling niet in overeenstemming met artikel 5, punt 2, van richtlijn 94/22.

100 Bijgevolg is het derde onderdeel van het derde middel gegrond.

101 Gelet op het voorgaande moet het derde middel dat de Commissie ter ondersteuning van haar beroep heeft aangevoerd, worden verworpen wat betreft het eerste onderdeel en toegewezen wat betreft het tweede en derde onderdeel ervan.

102 Mitsdien moet, enerzijds, worden vastgesteld dat de Republiek Polen, door niet de maatregelen vast te stellen die kunnen verzekeren dat de toegang tot de activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen vrij is van elke discriminatie tussen de belangstellende subjecten en dat de vergunningen om die activiteiten uit te oefenen worden verleend volgens een procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag kunnen indienen op basis van criteria die, voordat de termijn voor indiening van de aanvragen ingaat, in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn bekendgemaakt, de verplichtingen niet is nagekomen die op haar rusten krachtens de artikelen 2, lid 2, en 5, punten 1 en 2, van richtlijn 94/22 en, anderzijds, het beroep voor het overige worden verworpen.

Kosten

103 Ingevolge artikel 138, lid 3, eerste zin, van het Reglement voor de procesvoering draagt elke partij haar eigen kosten indien partijen respectievelijk op een of meer punten in het ongelijk worden gesteld. Aangezien in casu elk van de partijen op een of meer punten in het ongelijk is gesteld, dient te worden beslist dat zij hun eigen kosten zullen dragen.

Het Hof (Vierde kamer) verklaart:

1) **Door niet de maatregelen vast te stellen die kunnen verzekeren dat de toegang tot de activiteiten van prospectie, exploratie en winning van koolwaterstoffen vrij is van elke discriminatie tussen de belangstellende subjecten en dat de vergunningen om die**

activiteiten uit te oefenen worden verleend volgens een procedure waarbij alle belangstellende subjecten een aanvraag kunnen indienen op basis van criteria die, voordat de termijn voor indiening van de aanvragen ingaat, in het *Publicatieblad van de Europese Unie* zijn bekendgemaakt, is de Republiek Polen de verplichtingen niet nagekomen die op haar rusten krachtens de artikelen 2, lid 2, en 5, punten 1 en 2, van richtlijn 94/22/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 betreffende de voorwaarden voor het verlenen en het gebruikmaken van vergunningen voor de prospectie, de exploratie en de productie van koolwaterstoffen.

2) Het beroep wordt verworpen voor het overige.

3) De Europese Commissie en de Republiek Polen zullen hun eigen kosten dragen.

ondertekeningen